Yritykset kehittävät toimintaansa pandemiankin aikana

14.3.2022

SeAMK teki loka-marraskuussa 2021 eteläpohjalaisille pk-yrityksille kyselyn, jossa selvitettiin koronan vaikutuksia yrityksiin ja erityisesti kasvuun ja kehittämiseen. Kyselyyn vastasi yhteensä 213 pk-yritystä eri aloilta ja eripuolilta Etelä-Pohjanmaata. Tässä artikkelissa käsitellään erityisesti yritysten kehittämisen painopisteitä lähitulevaisuudessa. Artikkelisarjan aikaisemmissa osissa on käsitelty yritysten kasvua, menestymistä, kasvuhalukkuutta, kasvustrategioita sekä liiketoimintamalleja.

Yrityksen kehittämisen painopisteet voidaan jakaa *olemassa olevan kehittämiseen* ja *uuden kehittämiseen*. Olemassa olevan kehittämiseen liittyy esimerkiksi olemassa olevien tuotteiden ja palvelujen laadun parantaminen, joustavuuden lisääminen, kulujen vähentäminen tai toiminnan tehostaminen. Uuden kehittämiseen keskittyvät yritykset miettivät kokonaan uusien tuotteiden tai palveluiden kehittämistä, olemassa olevien tuotteiden ja palveluiden valikoiman kasvattamista, uusia markkina-alueita tai uusia teknologioita.

Kyselyyn vastanneilla yrityksillä sekä uuden kehittämisen että olemassa olevan kehittämisen keskiarvot olivat melko korkeat. Uuden kehittämisen keskiarvo oli 4,7 ja olemassa olevan kehittämisen keskiarvo oli 5,0 asteikon ollessa 1-7. Kyselyn tulokset on nähtävissä taulukossa 1.

Yrityksen kehittämisen painopisteet seuraavan 1-2 vuoden aikana	n	1=ei lainkaan painopiste	2	3	4	5	6	7=erittäin vahva painopiste	Keski-arvo
Uusien tuotteiden/palveluiden kehittäminen	209	4%	7%	13%	19%	**26%**	20%	11%	4,6
Olemassa olevien tuotteiden/ palvelujen valikoiman kasvattaminen	209	2%	6%	10%	18%	**33%**	24%	7%	4,7
Uusien markkina-alueiden löytäminen	209	3%	6%	11%	16%	**31%**	25%	7%	4,7
Uusien teknologioiden omaksuminen	210	4%	5%	9%	22%	**31%**	22%	7%	4,7
UUDEN KEHITTÄMINEN									**4,7**
Olemassa olevien tuotteiden/ palvelujen laadun parantaminen	210	0%	2%	6%	18%	29%	**33%**	12%	5,2
Joustavuuden lisääminen	208	2%	4%	12%	26%	25%	**27%**	4%	4,7
Kulujen vähentäminen	210	1%	4%	11%	22%	**26%**	**26%**	10%	4,9
Toiminnan tehostaminen	209	1%	2%	4%	13%	25%	**38%**	16%	**5,4**
OLEMASSA OLEVAN KEHITTÄMINEN									**5,0**

Taulukko 1. Yrityksen kehittämisen painopisteet seuraavan 1-2 vuoden aikana.

Keskiarvot olivat keskenään hyvin samankaltaisia kaikilla uuden kehittämisen osa-alueilla (4,6-4,7). 64 % yrityksistä aikoi panostaa valikoiman kasvattamiseen (arviot 5-7), 63 % uusien markkina-alueiden löytämiseen, 60 % uusien teknologioiden omaksumiseen ja 57 % uusien tuotteiden/palveluiden kehittämiseen.

Lähes kaikissa olemassa olevan kehittämisen osa-alueilla keskiarvot olivat korkeammat kuin uuden kehittämisen osa-alueilla. Korkein keskiarvo on toiminnan tehostamisessa (5,4) ja sen jälkeen laadun parantamisessa (5,2). 79 % yrityksistä aikoo tehostaa toimintaansa (arvot 5-7) seuraavana 1-2 vuoden aikana. 74 % aikoo parantaa laatua, 62 % vähentää kuluja ja 56 % lisätä joustavuutta lähitulevaisuudessa.

Kehittämisen painopisteet vaihtelevat yrityksen toimialan ja koon mukaan

Eniten uuden kehittämiseen aiotaan panostaa asiantuntijapalveluiden alalla (ka. 5,1) ja vähiten rakentamisen alalla (ka. 4,1). Muiden palveluiden alalla uuden kehittämisen keskiarvo oli 4,6, teollisuuden alalla 4,7 ja kaupan alalla 4,7. Keskiarvot erosivat sekä uuden kehittämisen että olemassa olevan kehittämisen suhteen yritysten eri kokoluokkien välillä. Uuden kehittämiseen panostetaan sitä enemmän, mitä isompi yritys on. Matalin keskiarvo oli yksinyrittäjillä (4,1) ja korkein vähintään 50 henkilöä työllistävillä yrityksillä (5,0). Muiden kokoluokkien yritysten keskiarvot vaihtelivat välillä 4,7-4,9.

Uuden kehittäminen erosi myös yritysten sijainnin mukaan. Eniten uuden kehittämiseen aiotaan panostaa kaupunkiseuduilla (ka. 5,0). Maaseudun paikalliskeskuksissa tai kaupungin läheisellä maaseudulla uuden kehittämiseen aiotaan panostaa selkeästi vähemmän (ka. 4,5) samoin kuin ydinmaaseudulla tai harvaan asutulla maaseudulla (ka 4,6).

Olemassa olevan kehittäminen erosi eniten yksinyrittäjien ja muiden yritysten välillä. Korkein keskiarvo oli 10-19 henkilöä työllistävillä yrityksillä (5,5) ja sen jälkeen vähintään 50 henkilöä työllistävillä yrityksillä (5,4). Matalin keskiarvo oli yksinyrittäjillä (4,5). Muiden kokoluokkien yritysten keskiarvot vaihtelivat välillä 5,0-5,1.

Kasvu ja uuden kehittäminen yhteydessä

Yritysten toteutunut kasvu näyttäisi olevan yhteydessä siihen, kuinka paljon ne aikovat panostaa jatkossa uuden kehittämiseen. Kasvaneilla yrityksillä oli muita korkeampi keskiarvo (4,9). Matalin keskiarvo oli yrityksillä, joilla liikevaihto oli pienentynyt (4,4). Markkina-asemansa säilyttäneillä uuden kehittämiseen panostamisen keskiarvo oli 4,7. Myös kasvutavoitteet olivat yhteydessä siihen, kuinka paljon uuden kehittämiseen panostetaan jatkossa. Kasvuhakuisten yritysten keskiarvo oli 5,0 ja ei-kasvuhakuisten 4,2. Uuden kehittäminen näyttäisi olevan siis yhteydessä sekä toteutuneeseen kasvuun että kasvutavoitteisiin.

*Selvitys toteutettiin Liiketoimintamallit koronan jälkeen Etelä-Pohjanmaalla ja GreeGrow -hankkeiden yhteistyönä. Molempia hankkeita rahoittaa Etelä-Pohjanmaan liitto EAKR-rahoituksella. GreenGrow-hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.Tämä artikkeli on osa selvityksen tuloksista kertovaa sarjaa. Aiemmin samassa sarjassa ovat ilmestyneet:*Etelä-Pohjanmaalla odotettavissa rekrytointitarpeita ja yrityskauppojaKasvua tavoitellaan koronapandemian jälkeen monenlaisilla strategioillaKoronapandemia sai yritykset uudistamaan liiketoimintamallejaPuolet eteläpohjalaisista yrityksistä on kasvuhakuisiaKohtuullista menestystä pandemiankin varjossaYritysten kasvu ei ole täysin tyrehtynyt koronapandemian aikana**Krista Mäki, Sanna**

Joensuu-Salo, Anmari Viljamaa ja Laura Könönen
Seinäjoen ammattikorkeakoulu